

XIV

han selv dygtig til at sy²¹, havde fået be-
sked om at jeg søgte ind til telefonen,
så nu begyndte et nyt afsnit af mit
liv. —

F. K. T.

I Jernbanegade over for det gamle
Klæsters sidebygning og med Grandhotel
som nabo lå Fyns kommunale Tele-
fonelskabs bygning, en smal bygning
i forhold til omgivelserne, en udvendig
stentrappe op til døren ind til gangen,
hvor de offentlige telefonbøxer var, ind igen-
nem indtil en dør og så var ned trappen op
til andre centralen; for foden af trappen
var udgangen til gården hvor der var
cykelstald ved muren ind til Grand-
overdækket, og gennem gården og porten
i kontorbygningen kom vi ud i Grænbødes-
Oppe på første sal var "udenbys" og
på anden "indenbys" på tredje lå inspektør-
kens lille kontor og så kom garderoben
der bestod af gang med smalle ståltræde-
stabe med to krydder, og gangen førte hen

XV

til en dør bag hvilken der var et vindue
ud til Jernbanegade og med smurrende
ventilator indtil "indembryd" lokabet, det var
en gyndel plads, at sidde der et øjeblik ved
det hababne vindue i vindustrømmen og
stinde sig lidt. Gangen til den anden side
vandre ved spisetuledøren, og var på den ene
side en fortsættelse af skabene, og på den
anden to vaskerumme håndklæder og tre
W.C'er. -- Hvor mange ilende skridt var der
ikke lydt deroppe på minutter for holdene
skiftede. Døren til skabet låst op, madpakken
ind på ens hynde, Ritzlen ud på lægen, over-
tøjet ind på bøjlen -- når man var rig-
tig sent på det, iles en krammer til hjælp,
tar telefonen ud, låser døren, og så går det
i en fart ned ad trappen mens man hæfter
telefonen på baget (med taletrayten) og
sætter hørebøjlen på hovedet, så er holdet
samlet, een binder forsigtig på døren, kløkken
under vinduet og over telefonstikket er lige
på slaget, og næsten varde rask ind og
hen til dens respektive pladser; der hen

KVL

skal afløse Ten kontakten ud, går forbi stolen på den ene side, den kommende skifter sin kontakt ind, går på plads fra den anden side stolen, sætter sig, og ser eller ser Timers intensivt arbejde begynder.

Og denne begyndelse er karakteristisk for Timernes forløb, alt er nøje beregnet, hvert grib på hele mekanismen. — da jeg

blev trådt ind i „indenbys“ var det et chok, det lød som en hel udflyvning af ruffelsked og c. 30 mennesker Tulle udflyvning uden at tage hensyn til hinanden.

Vi blev anbragt ved en Ten plads, min telefon koblet sammen med min kcererinde, en fru Møller Madsen, en meget rar og venlig telefonist, der virkede lidt personlig på mig med sin ro i dette uretvedende virvar. —

Kcerer Tim på „indenbys“ havde en måned begynde på „indenbys“, og så skulle vi kunne en masse mennesker uden ud, alle her Torone Selskabets højere Funktionærer, Overbeger begyde, jeg tror, det var et halvt hundrede mennesker, i øvrigt lød kendte vi mennesker på hundreder.

XVII

af abonnenterne på uderbyen var det
sværest, der skulle vi kende hvad bord
der havde hvilke byer og så de masser
af landcentraler. - - i dag var det en gem-
mel central, man man skummelige den
med nutidens, men dengang i 1921 var
den moderne, på panelet foran lysede små
billede pærer (elektriske) bag et lille nummer
og i de travle timer mellem 10 og 12
var det et lysværk, og abonnenterne blev selv-
følgelig utålmodige og klagede med Tele-
fonen, så lysene blinkede på centralen og
forstanderinden havde travlt med at berolige
klagende abonnenter eller ile frem og til
bage bag rækken af telefonister, og hjælpe
at tage færdige forbindelser ud, Tele-
monnisteren, den nære mester Rasmus-
sen, der ofte var på vor side, hvis der
var problemer, her og så efter hvordan
det gik på centralen, da de på selvestuen
kunne følge, når travlhed steg, og travle
mekanikere ilede til og skiftede nålere
ud eller reparerede en kontakt, satte en ny

XVII

minipære i --- var men steg, luften blev
rummer, vinduet der sad højt oppe, loka-
let var to etager højt, men så begyndte det
at trække og ventilatoren skurre
brummende højt oppe --- al det var
nør hverdag, det blev rutine, men sled
også, der blev det man idag ville kalde
en hvers sygdomsmer, merretendelse i ar-
mene, men også sammenbrud, blindhed,
regnbue irteendelse og dårlige rygge, det
sidste kom af at vi ustandseligt måtte bøj
os frem for at teste, det vil sige med spidsen
af den ene prop på snoren kunne let på det
når, abonenten bad om - der skurrede
hvis det var optaget --- og til siden måtte
vi bøj os dobbelt så mange gange da
feltet med abonenternes nummer strakte sig
plad-over tre felter i modsætning til det sen-
ser største felt hvor hver telefonist havde 990
abonnenter at betjene. --- med hensyn til
klager fra abonnenterne var direktør Lindstrøm
meget diplomatisk, vi havde nogle enkelte
der var meget utilfredse - ja utermost

XIX

højst interessante, de var kendte fra den yngste
Telefonist og gennem gaderne til Telefons
direktøren, og efter en særlig stormende
periode inviterede direktøren ham til
en samtale på kontoret, og derefter tog
han ham med over på centralen i en af
de travle timer, vi skrevde til hvor
det var en meget høj mørk mand, der
ikke sagde ret meget da han så den kamp
plads, det var for at betjene alle de abo-
nenter, der faktisk ikke var smøre nok
til at sætte forbindelserne, og der så
smart en kontakt blev lukket. Her en
Travet uden bys dames stemme ind i vor
hovedtelefon og bad om et nr., som hun
så fik på en mummeret enkelt nr.
som hun plads havde færre af.
Når travlheden stilmde af, blev nogle af
telefonisterne lidt af, pladserne slæt sam-
men, så vi stadig havde nok at bestille.
På udenbys var det foruden den almindelige
abonenttopkald "semsemændene", når de
ringede udenbys op, såbte vi til forstander-

XX

inden, der kommer en "semmemand", og
så tog hun mod bestillingen, det kunne
drys sig om en 20-30 minutter. Det var
i det store og hele fødestof firmaer, og fire-
firmaer, der benyttede denne form for sam-
talebestillingen; de ringede ud til gårdmænd
og husmænd, og vi forsøgte så at afsætte
dem til de centrale de skulle tale med
"kan De ta' en "semmemand", kan han ta'
minne? - det gik som regel - men så ved
12-1 tiden meldte "semmemanden": "Jeg
går til protokol, annuller." - de kom hver
dag, så vi kendte dem og havde et godt
forhold til dem, de var unge stævnere, med
en fantastisk, rasende hurtig taleferdighed,
men det var også somme tider et pres at
have deres lister liggende ved siden af de
almindelige abonnenters bestillingelister, som
også skulle betjenes. De må have haft
seerlige abonnementsaftaler, for de blev
betjent med det samme - mine to
måneder gik godt, og jeg vidste, at jeg nu
skulle eksamineres af inspektøren,

XVI

"den skramen" var jeg ikke bange for
"had mig ikk ekspeditionen, men alle for-
numrene, det var lige så slemt som
kongerækkens årstal, da jeg gik i skole,
så jeg ^{var} ikke helt rolig, da jeg gik ind
til "Bedste". Det var en ældre fin
dame, der var komm. med "ude fra", enten
for en kommunal stilling eller andet,
vi havde meget respekt for hende og hendes
stilling, men ikke en genert for hendes kend-
skab til arbejdet, - men trods alt indgød
hun også respekt. - - jeg blev godt fra-
del og blev antaget som privattelefonist
i to år. - Der var normalt kun fire
timers tjeneste, men vi skulle altid
kunne tage dagtjeneste hvis en telefonist
sendte sygdommelding, eller der blev uventet
traflet, vi betjente alle steder, og fik
derigennem et nøje kendskab, ikke alene
til den almindelige betjening men også
overtagelsen af statstelefonen kl. 9 om af-
tningen, hvor de lekkede var på telegrafens
og stillede Høben har mer linier var til os,

der var en betjening af bestillinger på
 mindre søer Teater, begyndt hængende og
 optagene aln. Aflysning ved forstanderinde-
 bordet Morn mand først søer til.

— det gav mig meget fritid, som jeg benyt-
 tede til at tage undervisning i engelsk,
 det var på "Berlitch skule" og i København
 fra Ulster underviste i engelsk, og en lille
 pige fra Afrika deltog, hun kunne endog
 ikke dansk, og skulle enne lære sit engel-
 ske, hele undervisningen foregik på engelsk,
 jeg gik der to år. —

også cykelture foretog jeg meget
 tit alene, jeg udforskede i landene hi-
 nye, små landsbyer, og når jeg kunne
 komme til det tænker på grund af den mid-
 delalderkunst, der fandtes i dem. Om vin-
 teren læste jeg utroligt meget, og smigede
 heller ikke min store interesse for teateret.
 men det var altsammen afhængigt af min
 svagtfærdige.

De to år gik og 1ste maj 1923 blev jeg
 telefonistinde i 4 lønklasse. —

XXIII

Jeg fik en gul streg på blå Kittel,
og den forudbetalt, så jeg på en-
gang fik 2 måneders løn, I den
bragte jeg til at købe mit første
fotografisystem, med bælgridtasken en
fem linser og til filmplader. —

Det var en stor glæde, men også en
stor forandring for jeg måtte nu for-
lade den gamle teknik med glaspla-
der, selv fremkalde og selv fremstille
foto-billederne men lærer jeg til gen-
gæld. Nu for at lære min fars apparat
der skulle sættes på stativ og indstilles
med et sort torklæde over hovedet. —

Jeg blev en ivrig og mangeårig amme-
stot fotograf. —

Jeg fik "fast plads" på "indenbys" plads
5. — i 19 år havde jeg den plads, og
de samme kammerater hi kørte hin og
anden at kende, som kun arbejds-
kammerater lærer det, og jeg minder
med glæde og Taknemmelighed, deres
gode og ligefremme og hjælpsomme måde

Erindringer – Fyns Kommunale Telefonselskab (Uddrag)

I Jernbanegade over for det gamle klostrets sidebygning og med Grand Hotel som nabo lå Fyns Kommunale Telefonselskabs bygning, en smal bygning i forhold til omgivelserne, (...)

Oppe på første sal var "udenbys" og på den anden "indenbys" på tredje lå inspektricens lille kontor og så kom gaderoben der bestod af en gang med smalle ståltrådsskabe med to hylder, og gangen førte hen til en dør bag hvilken der var et vindue ud til Jernbanegade. (...)

Da jeg som elev trådte ind i "indenbys" var det et chok, det lød som en hel uafbrudt kæde af riffelskud og ca. 30 mennesker talte uafbrudt uden at tage hensyn til hinanden. Vi blev anbragt ved en tom plads, min telefon koblet sammen med min lærerindes, en fru Møller Madsen, en meget rar og venlig telefonist. (...)

Lærertiden på "indenbys" varede en måned ligeledes på "udenbys", og så skulle vi kunne en masse numre udenad, alle kontorene, selskabets højere funktionærer, Overlæge Egede, jeg tror det var et halvt hundrede numre, men i årenes løb kendte vi numrene på hundredevis af abonnenterne. På udenbys var det sværere, der skulle vi kende hvad bord der havde hvilke byer, og så de masser af landcentraler. (...)

I de travle timer mellem 10 og 12 var der et lyshav, og abonnenterne blev selvfølgelig utålmodige og klappede med telefonen, så lysene blinkede på centralen og forstanderinden havde travlt med at berolige klagende abonnenter eller ile frem og tilbage bag rækkerne af telefonister og hjælpe med at tage færdige forbindelser ud. (...)

Alt det var vor hverdag, det blev rutine, men sled også, der kom det man i dag ville kalde erhvervs sygdomme, nervebetændelse i armene, nervøse sammenbrud, blindhed, regnbuebetændelse og dårlige rygge (...)

De to år gik og 1. maj 1923 blev jeg telefonistinde i 4. lønklasse. Jeg fik en gul streg på blå kittel og løn forudbetalt, så jeg på en gang fik to måneders løn. Den brugte jeg til at købe mit første fotografiapparat med bælgudtræk en fin linse og til filmsplader.

Det var en stor glæde, men også en stor forandring, for jeg måtte nu forlade den gamle teknik med glasplader, selv fremkalde og selv fremstille fotobillederne, men nu var jeg til gengæld fri for at låne min fars apparat, der skulle sættes på stativ og indstilles med et sort tørklæde over hovedet. Jeg blev en ivrig og mangeårig amatør fotograf.

Jeg fik fast plads på indenbys plads 5. I 12 år havde jeg den plads og de samme kammerater, vi lærte hinanden at kende, som kun arbejdskammerater lærer det, og jeg mindes med glæde og taknemmelighed, deres gode og ligefremme og hjælpsomme måde.